

antimilitaristický zpravodaj / speciál

DEZERTER

žádný haléř, žádný muž na válku a militarismus

SOLIDARITU S PALESTINOU

speciální číslo Palestina/2025

- časopis českých a slovenských antimilitaristů a odpůrců války -

zdarma

ZA ÚPLNÝ MÍR V PALESTINĚ

Už dva roky na proletáře a proletářky především Gazy, Západního břehu a dalších palestinských obcí a uprchlických táborů, dokonce i na území Libanonu, každý den dopadají bomby, které ničí jejich domovy, mrzačí a systematicky zabíjí je i jejich rodiny.

Kompletně bylo vyvražďeno přes 1238 rodin, v 1364 případech přežil z celé rodiny jen jeden člověk. Většina rodin má mezi sebou mrtvé a zraněné. Zabito bylo přes 200 tisíc lidí, včetně 40 000 dětí! Stále více lidí začíná chápat, že izraelská vládnoucí třída nebojuje proti terorismu zosobněnému Hamásem, ale sama terorismus vytváří a jejím cílem je etnické vyčištění daného území.

Izraelská armáda bombarduje civilní infrastrukturu – včetně škol, nemocnic a míst distribuce pomoci – každé tři hodiny! Podle nové analýzy organizace Oxfam bylo v uplynulém roce v Gaze izraelskou armádou zabito více žen a dětí než za stejné období jakéhokoli jiného konfliktu v posledních dvou desetiletích.

Vzhledem k tomu, že se nepřátelské akce a tragické ztráty na životech šíří i v Libanonu a na Západním břehu Jordánu – včetně východního Jeruzaléma – zdůrazňuje regionální eskalace naléhavou potřebu okamžitého a trvalého příměří. Asi 90 % obyvatel Gazy bylo násilně vysídleno na základě „evakuačních“ rozkazů a nyní musí přežívat v tzv. „bezpečnějších zónách“ uprchlických táborů. Ty se ale stejně opakovaně stávají terčem ostřelování i bombardování. Izrael blokuje také zdravotní a potravinovou humanitární pomoc a hladomor tak nabírá na síle. Nejsme přívrženci žádného státu, proto nás jako antimilitaristy nevidíte ani s palestinskými, libanonskými, izraelskými, ukrajinskými, ruskými a dokonce ani českými vlajkami. Odmítáme nacionalismus a vlastnictví, protože jsou to falešné iluze, které nás mají spojovat s našimi nepřáteli – vlastními politiky a šéfy - proti stejným chudákům jako jsme my na druhé straně hranice. Jsme internacionalisté a našimi bratry a sestrami jsou všichni utlačovaní pracující lidé po celém světě.

Opovrhujeme každým státníkem a kapitalistou – izraelským, palestinským i českým, protože nikomu z nich ve skutečnosti nejde o blaho svého „národa“, ale o blaho své vlastní a bohatých, kterým slouží. Jako antimilitaristé voláme proti válce a po jejím zastavení v zázemí - stávkou, demonstracemi a vojenskou vzpourou v armádě. Voláme po tom, aby vojáci – pracující navlečení do uniforem, odmítli plnit rozkazy a otočili své zbraně proti těm, kteří je donutili jít válčit a vraždit své bratry a sestry – proti vlastní vládě a šéfům. Voláme pro sbratření pracující většiny na všech stranách konfliktu. Nevěříme politikům a jejich „kecům o míru“ - pokud chceme mír, musíme si ho silou prosadit sami!

Vyjadřujeme solidaritu všem obětem válek v Palestině, Libanonu a Izraeli. Pryč s Netanjahuem a všemi sionisty, Hamásem, Hizballáhem! Za blízkovýchodní konfederaci svobodných komun místo národních států a kapitalismu.

MLÁDEŽ PÁLÍ POVOLÁVACÍ ROZKAZY DO ARMÁDY

izraelská mládež odmítá vstoupit do IDF - více uvnitř čísla

PŘEČTI A PODEJ DEZERTÉRA DÁL!

STÁLE VÍCE IZRAELCŮ ODMÍTÁ JÍT DO ARMÁDY

Více než 100 000 Izraelců se údajně přestalo ucházet o službu v záloze. I když se jejich důvody liší, toto měřítko ukazuje slábnoucí legitimitu války.

Nikdo nemůže uvést přesná čísla. Žádná politická strana ani vůdce po odmítnutí výslovně nevolají. Ale každý, kdo v posledních týdnech strávil nějaký ten čas na protivládních protestech nebo na hebrejských sociálních sítích ví, že je to pravda: odmítnout se hlásit k vojenské službě v Izraeli je stále legitimnější – a to nejen mezi radikální levicí.

Před válkou se řeči o odmítnutí – nebo přesněji o „konci dobrovolných nástupů“ do záloh – staly významným rysem masových protestů proti reformě soudnictví izraelskou vládou. Na vrcholu těchto protestů, v červenci 2023, více než 1000 pilotů a jiného personálu letectva prohlásilo, že odmítnou dále sloužit, pokud nebude soudní reforma zastavena, což vedlo k varováním od vysokých vojenských úředníků a šéfa Šin Betu, že soudní reforma ohrožuje národní bezpečnost.

Izraelská pravice dodnes argumentuje tím, že tyto hrozby odmítáním služby nejen povzbudily Hamás k útoku na Izrael, ale také oslabil armádu. Ale ve skutečnosti všechny tyto hrozby o odepření zmizely v éteru 7. října, přičemž demonstranti se v drtivé většině a s nadšením dobrovolně přihlásili. Už 18 měsíců se drtí většina izraelské židovské populace shromažďuje kolem vlajky na podporu války v Gaze. Ale zejména poté, co se vláda minulý měsíc rozhodla zrušit příměří, se začaly objevovat trhliny.

V posledních týdnech média informovala o výrazném poklesu počtu vojáků nastupujících do zálohy. Ačkoli přesná čísla jsou přísně střeženým tajemstvím, armáda v polovině března informovala ministra obrany Israela Katze, že účast u odvodu do záloh byla 80 procent očekávaného počtu, ve srovnání s přibližně 120 procenty bezprostředně po 7. říjnu. Podle KAN, izraelské národní vysílací společnosti, bylo toto číslo nadhodnocené: skutečná míra se blíží 60 procentům. Jiné zprávy hovoří o míře účasti 50 procent nebo nižší, přičemž některé záložní jednotky se uchylují k tomu, že se snaží naverbovat vojáky prostřednictvím sociálních sítí.

„Odmítání přichází ve vlnách a toto je největší vlna od první libanonské války v roce 1982,“ řekl časopisu +972 Ishai Menuchin, jeden z vůdců hnutí odmítačů služby v záloze Yesh Gvul („Existuje limit“), které bylo založeno právě během této války. Stejně jako odvod do pravidelných sil ve věku 18 let, je pro Izraelce povinné sloužit v zálohách, když jsou povoláni, až do věku 40 let (ačkoli se to může lišit v závislosti na hodnotě jednotky).

Během války je armáda na těchto silách značně závislá. Na začátku války armáda uvedla, že naverbovala kolem 295 000 záložníků ke zhruba 100 000 vojáků v běžné službě. Pokud jsou zprávy o 50-60% účasti v rezervách přesné,

Izraelská armáda čelí největší krizi odmítání za poslední desetiletí

znamená to, že více než 100 000 lidí odmítlo do záloh narukovat. „To je obrovské číslo,“ poznamenal Menuchin. „Znamená to, že vláda bude mít problém pokračovat ve válce.“ Sedmý říjen zpočátku vytvořil pocit „Společně vyhrájeme“, ale ten se nyní nahloval, řekl Tom Mehager, aktivista, který odmítl sloužit během druhé intifády a nyní provozuje stránku na sociálních sítích, která zveřejňuje videa minulých odmítačů vysvětlujících jejich rozhodnutí. „K útoku na Gazu stačí tři letadla - ale odmítající stále kreslí červené linie. Přinutí systém pochopit hranice svých sil.“

„Den za dnem vidím prohlášení o odmítnutí“

Zdá se, že většina těch, kteří vzdorují příkazům k narukování, jsou takzvaní „šedí odmítači“ – lidé, kteří nemají žádné skutečné ideologické námitky proti válce, ale spíše jsou demoralizováni, unavení nebo otráveni tím, že se válka tak dlouho vleče. Vedle nich je malá, ale rostoucí menšina záložníků, kteří odmítají z etických důvodů.

Podle Menuchina byl Yesh Gvul od října 2023 v kontaktu s více než 150 ideologickými odmítači, zatímco New Profile (hebrejsky Profil chadaš), další organizace podporující odmítače, řešila několik stovek takových případů.

Ale zatímco teenageři, kteří odmítají povinný odvod z ideologických důvodů, jsou odsouzeni k několikaměsíčnímu vězení, Menuchin ví pouze o jednom záložníkově, který byl potrestán za své nedávné odmítnutí – dostal dvoutýdenní podmínku.

„Bojí se odmítače zavřít do vězení, protože kdyby to udělali, mohlo by to pohrbit model „lidové armády““, vysvětlil. „Vláda to chápe, proto příliš netlačí, stačí, když armáda propustí pár záložníků, jako by to problém vyřešilo.“ V důsledku toho je pro Menuchina obtížné odhadnout skutečný rozsah tohoto jevu. „Během libanonské války jsme odhadovali, že na každého odmítajícího, který šel do vězení, připadalo dalších osm až 10 ideologických odmítačů,“ říká. „Pokud tedy 150 nebo 160 lidí veřejně prohlásilo, že nepůjdou do armády z ideologických důvodů, je rozumné odhadnout, že existuje nejméně 1500 ideologických odmítačů, kteří o tom veřejně nemluví. A to je jen špička ledovce [vzhledem k mnohem většímu počtu neideologických odmítačů].“

Nicméně podle Yuvala Greena – který odmítl pokračovat ve službě v Gaze poté, co neuposlechl rozkaz zapálit palestinský dům a který nyní vede protiválečné hnutí nazvané „Vojáci za rukojmí“ spolu s 220 záložníky podepsanými pod jeho prohlášením o odmítnutí – tato binární kategorizace nevypráví celý příběh.

„Je stále více lidí, kteří se nemusí nutně zajímat o Palestince, ale už se necítí v souladu s cíli války,“ vysvětlil. „Nazývám to „šedé ideologické odmítnutí“. Nemám jak zjistit, kolik jich je, ale jsem si jistý, že je to hodně.“

„V minulosti se na mě lidé, které jsem znal, opravdu zlobili [za výzvu k odmítnutí],“ pokračoval Green. „Nyní se cítím mnohem pochopenější. Stali jsme se významnějšími. Média o nás informují; byli jsme pozváni na Channel 13 a Channel 11. Den za dnem vidím další a další prohlášení o odmítnutí. „Nedávny příkladů je mnoho. Minulý týden Haaretz zveřejnil zprávu od matky jednoho vojáka, která prohlásila: „Naše děti nebudou bojovat v mešiaské válce, je to jejich vlastní rozhodnutí.“

Jiný komentář ve stejných novinách od anonymního vojáka prohlásoval: „Současná válka v Gaze má za cíl koupit si politickou stabilitu krví. Nebudu se jí účastnit.“

Jiné komentáře jsou méně explicitní, ale účinek je podobný. V nedávném rozhovoru se bývalá soudkyně Nejvyššího soudu Ayala Procaccia zdržela podpory pro odmítnutí služby, ale vyzvala k „občanské neposlušnosti“. 10. dubna téměř 1000 záložníků letectva zveřejnilo otevřený dopis požadující dohodu o rukojmích, která by ukončila válku; brzy se k nim připojily stovky záložníků v námořnictvu a elitní zpravodajské jednotce č. 8200. Premiér Netanjahu odpověděl: „Odmítnutí je odmítnutí – i když je sděleno implicitně a zdvořilým jazykem.“

Legitimita režimu je v ohrožení

Yael Berda - socioložka z Hebrejské univerzity a levicová aktivistka - vysvětlila, že klesající ochota dostavit se k záložní službě pramení především z ekonomických obav. Odkázala na nedávný průzkum ohledně zaměstnanosti, který zjistil, že 48 procent rezervistů hlásilo od 7. října významnou ztrátu příjmu a 41 procent uvedlo, že byli propuštěni nebo nuceni opustit svá zaměstnání kvůli prodlouženým obdobím v rezervách.

„Toto je kolaps izraelské rodiny,“ říká Berda. „Zdá se, že ti, kdo nyní stanovují limity pro záložní službu, jsou samotní členové rodiny. Pokud jste zpočátku slyšeli vyprávění o hrdinských matkách, které pracují na plný úvazek, přebalují plenky dětem a starají se o domácnost, zatímco manžel je v záloze, dnes je téměř nelegitimní takto mluvit. Je to vnímáno jako legitimizace pokračování současné situace. Menuchin také přisuzuje významnou váhu ekonomickým faktorům, ale nabízí další vysvětlení: „Izraelci nechtějí být naivní a nyní se dostávají do bodu, kdy mají pocit, že jsou zneužíváni. Vidí, že jiní dostávají výjimky ze služby a věří, že pokud se jim ve službě něco stane, nikdo je ani jejich rodiny nepodpoří.“

Vidí rodiny rukojmích, které se masově mobilizují (ve vzájemné pomoci), aby přežily.“ Menuchin říká, že poškození sítí sociální podpory začalo v „radostných dnech Simona Perese v 80. letech“ a od té doby pokračuje. „V tomto smyslu je 7. říjen součástí rozpadu izraelské solidarity, což je důsledek společenského přijetí neoliberálních linií. Na konci roku 2023 žilo 30 % Izraelců v potravinové nejistotě. Je tu pocit opuštěnosti: vidí, že státní podpora je skutečně ta spodní hranice, sotva k vyžití. Ve výsledku tu stát pro ně vlastně není, to je jasné stále většímu počtu Izraelců. „Je tu spousta zoufalství.“ pokračoval Menuchin. „Lidé nevědí, kam to směřuje. Vidíte ten nápor žádostí o cestovní pas - dokonce i před 7. říjnem - a hledání „lepších“ míst, kam byste mohli emigrovat. Roste sblížení na základě příslušnosti k zájmové skupině. Když Jicchak Goldknopf (poslanec za Sjednocený judaismus Tóry) hrdě vypráví, jak získal bydlení plánované pro sekulární Izraelce a širokou veřejnost pro Charedim (ultraortodoxní věřící), je to částečně pointa toho, co se děje. Je čím dál méně lidí, jejichž identita je pouze izraelská. Stále více identit je založeno na dílčích skupinách - jsou Izraelci z Tel Avivu, náboženští sionističtí Izraelci, Charedim a tak dále. A především nejsou rukojmí přiváděni zpět.“

Pokud jde o odmítnutí z ideologických důvodů, Berda identifikuje několik kategorií. „Jeden typ odmítnutí pramení z toho, co voják viděl v Gaze, ale to je menšina,“ vysvětlila. „Dalším typem je ztráta důvěry ve vedení, zvláště když vláda neudělala vše, co mohla, aby přivedla rukojmí zpět. Mezi tím, co vláda řekla, že dělá, a tím, co skutečně udělala, je nenesitelná propast. A tato propast způsobuje, že lidé ztrácejí důvěru.“ Další kategorií, pokračuje Berda, je „znehucení diskursem obětí“, který propaguje náboženská krajní pravice v čele s takovými, jako jsou Itamar Ben Gvir a Bezalel Smotrič. „Je to druh odporu proti narativu osadníků, který říká, že je dobré obětovat svůj život pro něco většího,“ vysvětlila Berda. „Lidé reagují na názor, že kolektiv je důležitější než jednotlivci, slovy: „Cíle státu jsou důležitější, ale já mám svůj vlastní život.“

Berda poznamenala, že výhrůžky odmítnutí byly hlavní součástí protivládních protestů v roce 2023, ale prohlásila, že „nyní, po zhroucení příměří, lze říci, že se celé protestní hnutí staví proti pokračování války na základě toho, že jde o Netanjahuovu válku. To je rozhodně nové; nikdy nebylo takové nebezpečí roztržky občanů s režimem ohledně legitimacy (čehokoliv, co vláda a stát provádí). „V roce 1973 řekli, že Golda [Meirová] je neschopná, že udělala chyby, ale nikdo nepochyboval o její loajalitě,“ pokračovala Berda. „Během první libanonské války existovaly pochybnosti o loajalitě (má na mysli to, že politik upřednostní zájmy státu nad své, pozn.překl.) [Ariela] Šarona a [Menachema] Begin, ale to bylo okrajové. Nyní, zejména ve světle aféry „Qatargate“, jsou lidé přesvědčeni, že Netanjahu je ochoten zničit stát pro svůj osobní prospěch.“ Přesto vlna odmítání a neúčasti armádu zatím na kolena nerasazila. „Část lidí říká: „Vláda je jedna věc a stát druhá,“ vysvětlila Berda. „Tito lidé stále chodí sloužit, protože lpí na státu a jeho bezpečnostních institucích - protože pokud v ně nevěří, nic jim nezbude. „Veřejnost chápe, že ve chvíli, kdy se důvěra v armádu zlomí, příběh je u konce - a to je děsivé,“ pokračovala. „Bojí se, že budou zapojeni do podlomění armády, protože by se tím stali spoluviníky. Bibi nutí Izraelce do [toho, co považují za] hroznou volbu. Bez ohledu na to, co uděláte, budete spoluviníkem zločinu: buď zločinu genocidy, nebo zločinu rozkladu státu.“

Verze tohoto článku byla poprvé publikována v hebrejštině na Local Call.

PROHLÁŠENÍ STUDENTŮ PROTI VÁLCE

Od postýlek až po mateřskou školu, každé dítě v Izraeli ví přesně, jak bude vypadat jeho raný život: škola, vojenská služba a teprve poté - vstup do „reálného“ světa. Proč se s nošením střelné zbraně zachází jako s dalším školním předmětem? Vstup do armády není jen další etapou života, ale volbou s nesmírnou osobní a politickou vahou. Jakým zájmem a politikám sloužíme, když rukujeme do armády?

Od začátku války nám bylo řečeno, že bojujeme kvůli přežití a že nezbyvá nic jiného, než zaútočit. Říká se nám, že toto vojenské řešení přivede zpět rukojmí a zaručí naši bezpečnost a že neexistuje žádná jiná alternativa. Po více než roce a půl války chápeme, že narativ, který nám stát káže, není nic jiného než iluze; pod slibem „zničení Hamásu“ vláda zahájila nesmyslnou kampaň pomsty proti palestinskému lidu, která se ani na okamžik nezastavila.

Realita nám říká, že navzdory slibům vlády válka nepřinesla oběma stranám nic jiného, než zkázu. V Gaze bylo v současnosti zabito nejméně 50 000 lidí, z nichž 70 % tvoří ženy a děti, rukojmí jsou zabíjeni v zajetí, zatímco je na stole dohoda, desítky tisíc Palestinců jsou vysídleny ze svých domovů na Západním břehu Jordánu a během bitev zemřelo přes 800 izraelských vojáků. Zatímco je na stole relevantní dohoda o návratu všech rukojmích a trvalém ukončení války, vláda se zabývá zabíjením a plánováním budoucích osad. Bylo jasné řečeno, že první prioritou této vojenské

kampaně je okupace a vraždění palestinského lidu - prioritou nad naší bezpečností, nad veškerou nadějí na diplomatické řešení a nad mírem. To není vůle lidu, tak proč bychom se měli hlásit do služby?

Znovu a znovu jsme svědky dehumanizace a každodenního násilí páchaného na palestinském lidu v podobě tažení, válek a nájezdů bez jakéhokoli řešení v dohledu. Jen několik kilometrů dělí náš svět od světa, kde jsou teenageri vykořisťováni ze svých zničených domovů do táborů pro vysídlené osoby, které jsou také bombardovány. Jejich osud mohl být osudem kohokoli z nás. Chápeme, že násilí je začarovaný, nekonečný cyklus a že řešení problému znamená řešit jeho kořeny. Máme dost statutu quo, který trvá již 77 let a které nám nejen upírá mír, ale vyžaduje si na obou stranách daň, kterou nesmíme dále snášet.

Vzhledem k tomu všemu se odmítáme podílet na uvedeném izraelském nepřátelství a prohlašujeme: Neexistuje žádné vojenské řešení a nikdy nebude existovat. Odmítáme se účastnit bojů na frontové linii, působit ve zdravotnických sborech, ve zpravodajských službách. Odmítáme být kolečkem v stroji, který pohání krveprolití, a místo toho vytvoříme realitu spravedlnosti, svobody a rovnosti, o které víme, že je možná. Vyzýváme každého teenagera, aby popemýšlel nad tím, co (o současné válečné situaci) ví. Ve jménu změny jsme se rozhodli odmítnout vojenskou službu - kvůli změně samotné.

PROČ JSME ANTIMILITARISTICKÝ?

Antimilitarismus vznikl v dělnickém hnutí a vychází z jednoduché pravdy: pracující nemají žádný důvod zabíjet se ve válkách mocných. Nejsme pacifisté - věříme, že lidé mají právo se bránit. Ale odmítáme bojovat za cizí zájmy, za státy, šéfy a politiky, kteří nás vykořisťují.

Války nejsou v našem zájmu. Jsou vede ny pro zisky bohatých, o ropu, trhy a vliv. - Na frontu ale posílají nás. Proč bychom měli zabíjet dělníky z druhé strany hranice, kteří jsou ve stejné situaci jako my? Vlastenectví je past. Má nás přesvědčit, že jsme na jedné lodi s těmi, kdo nás ovládají. Ale nejsme. Odmítáme stát při hymně a umírat za vlajku, která nám nepřinesla nic než bídu, policejní brutalitu a šikanu.

Skutečný hrdina je ten, kdo válku odmítne. Podporujeme dezertéry, odpírače, sabotáže vojenské výroby, demonstrace i stávký. Musíme se organizovat napříč hranicemi, spojit se s pracujícími na „opačné straně“ a postavit se proti válce i systému, který ji plodí - kapitalismu. Bojujme za jiný svět. Proti militarismu, proti vládě bohatých, za mezinárodní solidaritu, za spravedlivou společnost bez válek, bez otročení a bez hranic. Politici vedou války, ale krev za ně prolévají obyčejní pracující lidé. Vládnoucí elity mluví o obraně, vlastenectví nebo bezpečnosti,

ale skutečným důsledkem jejich rozhodnutí jsou tisíce mrtvých, zmrazených a vysídlených. Válka není hrdinství - je to obchod, mocenská hra a mašinérie smrti, kterou platíme svými životy, svobodou a penězi.

My, kdo nechceme zabíjet ani umírat za zájmy generálů, kapitalistů a vlád, říkáme jasně: Nebudeme bojovat! Nechceme být součástí armády, nechceme být odváděni, mobilizováni, obětováni. Válka není „obrana“, když ničíme životy lidí na obou stranách fronty. Není to „služba“, když se z ní stane souhlas se zabíjením.

Odmítáme militarismus v jakékoli podobě. Nechceme dávat ani haléř, ani muze na válečné přípravy. Odmítáme být poslušnými kolečky v systému, který připravuje mládež na smrt. Nevěříme pohádkám o „spravedlivé válce“. V každé válce vždy umírají ti, kteří ji nezpůsobili. Volíme odpor, ne poslušnost! Když stát vyžaduje loajalitu, my vyžadujeme svobodu. Když povolávají, dezertujeme. Když militarizují školství, veřejný prostor a média, bouřeme se. Když chtějí normalizovat válku, připomeňme jim, že život je víc než národní hymna a povinná uniforma.

Itamar Greenberg je osmnáctiletý izraelský odpůrce vojenské služby, který byl opakovaně uvězněn a pětkrát po sobě si odpykal trest ve vojenské věznici Neve Tzedek ve středním Izraeli za to, že odmítá narukovat do izraelské armády poté, co byl povolán k povinné vojenské službě.

„NEMOHL BYCH NOSIT UNIFORMU, KTERÁ SYMBOLIZUJE ÚTLAK A ZABÍJENÍ“

Itamar Greenberg
izraelský aktivista, který odmítá sloužit v izraelské armádě

Ahoj, jsem Itamar Greenberg, 18letý aktivista za smíření, rovnost a spravedlnost. Před dvěma týdny jsem byl propuštěn z izraelského vojenského vězení poté, co jsem si odseděl 197 dní za odmítnutí narukovat do izraelské armády. Narodil jsem se v (ultraortodoxní židovské) rodině charedim v Bnei Brak. Komunita charedim v Izraeli, která tvoří 14 % obyvatelstva, je izolovanou komunitou. V mém prostředí se o vojenské službě nikdy ani neuvažovalo - výhradně z náboženských důvodů.

Ve dvanácti letech jsem si uvědomil, že jedinou možností, jak se jako dítě z rodiny charedim mohu zařadit do většinové izraelské společnosti, je vstup do armády. Cesta od tohoto zjištění až po mé nedávné propuštění z vězení byla plná hlubokých úvah a vnitřních konfliktů - mezi nacionalistickou propagandou a racionálním, etickým myšlením. Začal jsem si klást otázky - nejen o náboženské víře, v níž jsem byl vychován, ale i o lidstvu a jeho souvislostech. Pro většinu Izraelců je vojenská služba nejen zákonnou povinností, ale téměř nutností - znakem hrlosti a prestiže. Když jsem se však dozvěděl více o roli izraelské armády při kontrole a potlačování milionů Palestinců, pochopil jsem, že narukování není jen vstupní branou do izraelské společnosti - je to aktivní účast na systému násilí, nadvlády a útlaču. Uvědomil jsem si, že kdybych narukoval, stal bych se součástí problému. Pochopil jsem, že pro mě je to volba: většinová izraelská společnost, nebo morálka. Vybral jsem si morálku. Toto rozhodnutí nebylo výsledkem jednoho dramatického okamžiku, ale spíše vyvrcholením dlouhého procesu učení a morálního zúčtování. Čím více jsem se učil, tím více jsem věděl, že nemohu nosit uniformu, která symbolizuje zabíjení a útlak. To vše se týká odmítání (vojenské služby) v souvislosti s okupací.

Ale v mém případě se odmítnutí služby objevilo také v kontextu genocidy: Odmítl jsem, protože jsem se nechtěl podílet na páchání genocidy. Jsem takzvaný genocida refuse-nik [termín používaný v Izraeli pro odpírače vojenské služby z důvodu svědomí]. V Izraeli je odmítnutí služby z politických a morálních důvodů spojeno s vysokou osobní cenou. Ze společenského hlediska může znamenat ostrakizaci a zostuzení. Z právního hlediska, protože odvod do armády je povinný - s určitými výjimkami jako jsou palestínští občané Izraele, nebo ze stanovených důvodů - je odmítnutí narukovat z důvodu svědomí trestáno vězením.

Opakovaně jsem byl izraelským armádním plukovníkem odsouzen k vojenskému vězení. Celkem jsem si odseděl 197 dní, rozdělených do pěti samostatných trestů. Až do posledních hodin svého zadržení jsem netušil, kolik měsíců vězení mě ještě čeká.

Podmínky ve vojenském vězení jsou tvrdé. Byly dny, kdy jsem byl kvůli výhrůžkám ostatních vězňů umístěn v izolaci. Každý den jsem byl nucen stát v pozoru přibližně čtyři hodiny. Přesto jsem četl, přemýšlel a psal. A díky tomu jsem měl jasnou mysl. S hlubokým pocitem klidu jsem věděl, že dělám správnou věc odejít na svobodu - stačilo souhlasit s tím, že budu sloužit. Ale jak bych mohl, když venku probíhala kampaň etnických čistek a ničení? Děti žijí v neustálém strachu o svůj život, v existenční hrůze - ne proto, že by něco udělaly, ale prostě proto, že se narodily jako Palestinci.

Rozhodl jsem se vstoupit do vězeňské cely jako akt solidarity s těmito dětmi a neměl jsem v úmyslu žádat o své propuštění dříve než ony (budou svobodné). Nebo jsem možná vstoupil do cely proto, abych je nezabil. Každou chvíli jsem věděl, že mohu. Každopádně, mé uvěznění trvalo tak dlouho, protože jsem odmítl o cokoli požádat (o výjimku), například o zproštění ze zdravotních nebo psychologických důvodů. Neměl jsem pocit, že bych je (IDF) mohl požádat o cokoli jiného než o zastavení masakru v Gaze. Nakonec to [izraelská armáda] vzdala. Uvědomili si, že nebudu lhát o svém duševním stavu ani předkládat jiné žádosti o propuštění. Odmítnutí si sebou neslo i praktické důsledky. V Izraeli není armáda jen vojenskou institucí - je to brána do společnosti. S těmi, kdo neslouží, se automaticky zachází jako s občany druhé kategorie. Dveře se zavírají, možnosti se zmenšují a vzkaz je jasný: pokud nejste součástí systému, nemáte zde skutečné místo. Moje odmítnutí nebylo jen osobní volbou - bylo to politické prohlášení a izraelská společnost na to reagovala. Na jedné straně mi vyjádřili podporu aktivisté a příslušníci radikální levice. Na druhé straně mě naprostá většina izraelské veřejnosti považuje za zrádce. Byl jsem označen za antisemitu a sympatizanta teroristů.

Ani v mém blízkém okolí to nebylo vždycky snadné. Několik mých přátel se obtížně smiřovalo s mým postojem a přerušilo se mnou styky. Své odmítnutí však nevnímám jen jako osobní boj. Je to součást širšího boje - proti militarismu, proti útlaču, proti realitě, kde je násilí standardní reakcí. A násilí by mělo nejen přestat být standardem, ale mělo by být zcela vyloučeno zehry. Obecně lze říci, že rozdíl mezi humanisty a fašisty spočívá - nepřekvapivě - ve víře v humanismus.

Ale jak víme, i ti, kdo věří ve fašismus, mají v sobě zárodek dobra. Jejich víra ve fašismus nám samozřejmě nedává právo upírat jim základní lidská práva - protože se sami nechceme stát fašisty. Naše právo bojovat za spravedlnost vychází z našeho závazku jednat spravedlivě. Skutečnost mezi řekou a mořem jen posiluje, jak zásadní tento boj je. Spravedlivou společnost nemůžeme budovat na hlavních zbraních. Masové zabíjení a apartheid nejsou a nikdy nemohou být cestou k „bezpečnosti“ - jsou to zločiny proti lidskosti.

Ve chvíli, kdy píšete tato slova, Izrael opět „otevřel brány pekla“ a 18. března zahájil masivní nálety na celé území Gazy, při nichž zabíjel děti a celé rodiny ve spánku. Po celém světě se bude mluvit o genocidě, kterou Izrael páchá. I nadále budou vycházet zprávy, články a vyšetřování. Mezinárodní společenství se nemůže spokojit s „vyjádřením znepokojení“. Vývoz zbraní do Izraele musí být zastaven. Izraelští představitelé odpovědní za mezinárodní zločiny musí být stíháni. A genocida a apartheid musí být okamžitě ukončeny. V tomto bodě článku by měla zaznít slova naděje. Ale na snění nemáme čas.

Nyní je čas klást odpor.

EKONOMIKA GENOCÍDY V GAZE

Francesca Albanese, zvláštna spravodajkyňa OSN pre Západný breh Jordánu a Gazu, vyzvala krajinu, aby prerušila všetky obchodné a finančné vzťahy s Izraelom, zaviedli úplné zbrojné embargo a ukončili medzinárodnú podporu toho, čo označila za „ekonomiku genocídy“. Uviedla to začiatkom júna v prejave v Rade pre ľudské práva v Ženeve, kde predstavila svoju správu nazvanú Od ekonomiky okupácie k ekonomike genocídy. V nej volá desiatky spoločností, ktoré sa podľa nej podieľajú na podpore izraelských represíí a násillia voči Palestínčanom. „Situácia na okupovanom palestínskom území je apokalyptická. Izrael je zodpovedný za jednu z najkrutejších genocíd v moderných dejinách,“ uviedla Albanese.

Táto vyšetrovacia správa opisuje, ako korporátne subjekty podporujú pokračovanie nelegálnej izraelskej okupácie a genocídnej kampane v Gaze. Tak tiež opisuje ako korporátne záujmy napomáhajú dvojitej osídľovacej logike presídlenia a nahradenia, ktorou chce Izrael dosiahnuť vyvlastnenie a vymazanie Palestínčanov z ich územia.

Korporátny sektor už 6 storočí umožňuje a usmerňuje kolonizačné/koloniálne snahy a s nimi späté/spojené genocídy. Obchodné záujmy prispievali k vykorisťovaniu a vyvlastneniu pôvodných obyvateľov. To isté platí pre izraelskú kolonizáciu palestínskych území. Jedná sa o „koloniálny rasový kapitalizmus“, ktorý spočíva v osídľovaní okupovaného palestínskeho územia a inštitucionalizácii režimu osadníckeho/osídľovacieho apartheidu. Po desaťročiach odopierania palestínskeho sebaurčenia už teraz Izrael ohrozuje samotnú existenciu Palestínčanov.

Korporátne subjekty pôsobia hlavne v týchto sektoroch: 1. výroba zbraní, 2. technologické firmy, 3. stavebné a konštrukčné spoločnosti, 4. ťažobné spoločnosti a sektor služieb, 5. banky, penzijné fondy, poisťovne, 6. univerzity a charitatívne organizácie. Tieto subjekty zabraňujú naplneniu práva na sebaurčenie a umožňujú ďalšie štrukturálne porušovania ako okupácia, anexia, zločiny apartheidu a genocídy, vrátane dlhého zoznamu súvisiacich zločinov a nedodržiavanie ľudských práv, od diskriminácie, bezohľadného ničenia, núteného presídlenia a lúpenia, až po mimosúdne/bezprávne zabíjanie a úmyselné vyhľadovanie pôvodného obyvateľstva. Ak by bola vykonaná náležitá kontrola dodržiavania ľudských práv, korporátne subjekty by sa už dávno distancovali/odpojili/odčlenili od izraelskej okupácie. Namiesto toho po októbri 2023, počas vojenskej kampane, ktorá rozdrvila Gazu a vyhnala z domovov najväčší počet Palestínčanov na Západnom brehu od roku 1967, korporácie ešte urýchlili proces presídlenia a nahradenia.

Zhrnutie správy F. Albanese z OSN k situácii v Gaze, I. časť

Korporácie a ich predstavitelia musia niešť zodpovednosť na domácej aj medzinárodnej úrovni a musia prestať umožňovať vyhľadzovanie a ešte na ňom zarábať. Ak budú naďalej spolupáchateľmi pri porušovaní ľudských práv a páchať medzinárodné zločiny, budú musieť niešť zodpovednosť.

Z historického vzťahu násilného vyvlastňovania a súkromnej moci, spolu s dedičstvom korporátneho spolčenia sa s osídľovacím kolonializmom a rasovou segregáciou, vznikol Zákon upravujúci korporátnu zodpovednosť. Keď sa stal koloniálny obchod kľúčovým pre európske ekonomiky, ranné charterové spoločnosti (ktoré na základe udelenia kráľovskej výsadnej listiny dostali široké štátne právomoci), sa postupne zmenili na súkromné „spoločnosti s ručením obmedzeným“.

Aby mohli koloniálne mocnosti outsourcovať, skrývať a vyhýbať sa zodpovednosti za zotročenie domorodých národov a za vyvlastnenie ich zdrojov, naďalej sa spoliehali na spomínaný historický vzťah. Okrem toho že spoločnosti zdedili výhody tejto právnej úpravy, tak ešte aj emergovali ako tvorcovia medzinárodného práva. Asymetria medzi obrovskou mocou a sotva badateľnou právnou zodpovednosťou odhaľuje obrovskú diery v globálnom riadení/správy vecí verejných. Korporácie a ich domovské štáty – predovšetkým globálne menšinové štáty – naďalej zneužívajú štrukturálne nerovnosti zakorenené v koloniálnom vykorisťovaní.

Dôležitý precedens predstavujú procesy s priemyselníkmi po holokauste, ako napríklad proces s I.G. Farben. Tým boli položené základy pre uznanie medzinárodnej trestnej zodpovednosti korporátnych manažérov za účasť na medzinárodných zločinoch. K formovaniu firemnej zodpovednosti za porušovanie ľudských práv prispela tiež Komisia pre pravdu a zmierenie Juhoafrickej republiky, ktorá riešila korporátne spolupáchateľstvo na apartheide.

Prípád Palestína ďalej testuje medzinárodné normy a dodržiavanie medzinárodného práva štátmi a podnikateľskými subjektmi. Štáty majú primárnu povinnosť predchádzať, vyšetrovať, trestať a kompenzovať porušenia ľudských práv tretími osobami a môžu porušiť svoje povinnosti, ak sa tak neučinia. Východiskové princípy vyjasňujú štandardy ľudských práv, ktoré sa uplatňujú na správanie podnikov a platia bez ohľadu na to, či štáty dodržiavajú svoje primárne povinnosti. Medzinárodné humanitárne právo a trestné právo taktiež ukladajú konkrétne povinnosti a zodpovednosť súkromným subjektom, pričom domáce jurisdikcie sú primárne zodpovedné za ich presadzovanie.

Medzinárodný súdny dvor jednoznačne potvrdil nelegálnosť prítomnosti Izraela, vrátane jeho vojenskej prítomnosti, kolónií a jeho kontroly nad infraštruktúrou a zdrojmi. Nezákonnosť spáchané od októbra 2023 boli dôvodom konania o genocíde pred Medzinárodným súdom dvorom.

O vojnových zločinoch a zločinoch proti ľudskosti rozhodoval Medzinárodný trestný súd. Medzinárodný súd spravodlivosti (ICJ) nariadil Izraelu, aby prestal vytvárať podmienky ničiace život a pripomenul štátom ich medzinárodnú povinnosť nedodávať zbrane, ktorých použitie porušuje medzinárodné konvencie.

Korporátne subjekty naďalej podporujú Izrael a tak vedome prispievajú k: (a) porušovaniu palestínskeho práva na sebaurčenie; (b) anexii palestínskeho územia, udržiavaniu nezákonnej okupácie a tým pádom zločinu agresie a s tým súvisiacich porušení ľudských práv; (c) zločinom apartheidu a genocídy; (d) iným pomocným zločinom.

Od ekonomiky osadníckych kolónií k ekonomike genocídy

Izraelská armáda vyvinula systémy umelej inteligencie, ako „Lavender“, „The Gospel“ a „Where’s Daddy?“ na spracovanie dát a vypracovanie zoznamov cieľov. Týmto formuje povahu moderných vojenských operácií a ukazuje dvojtvárnosť umelej inteligencie.

V rámci dlhodobej technologickej spolupráci s Izraelom, Spoločnosť Palantir Technologies Inc. po októbri 2023 ešte viac rozšírila svoju podporu IDF. Existujú opodstatnené dôvody domnievať sa, že Palantir poskytol automatizovanú technológiu prediktívnych policajných zásahov, vrátane kľúčovej obrannej infraštruktúry na rýchle nasadenie vojenského softvéru. Jeho Artificial Intelligence Platform umožňuje v reálnom čase integrovať údaje z bojiska do automatizovaného rozhodovania – obeť „vyberá“ počítač.

Izrael sa k označeniu „krajina startupov“ dostal hlavne vďaka globálnemu bezpečnostnému boju po 11. septembri a prostredníctvom genocídy dostal významnú vzpruhu. V roku 2024 sa umiestnil na prvom mieste na svete v počte startupov na obyvateľa so 143-percentným nárastom v počte začínajúcich podnikov v oblasti vojenských technológií. Tie počas genocídy tvorili 64 percent izraelského vývozu.

Spoločnosť Caterpillar Inc. desiatky rokov poskytovala Izraelu vybavenie na demolíciu palestínskych domov a infraštruktúry. Izrael premenil buldozér D9 od Caterpillaru na automatizovanú, diaľkovo ovládanú základnú armádu zbraň, ktorú od roku 2000 nasadil takmer vo všetkých vojenských aktivitách. D9 čistil prienikové línie, „neutralizoval“ územia a vraždil Palestínčanov. Od októbra 2023 je zdokumentované, ako sa stroje Caterpillaru používajú na hromadné demolície – domov, mešit a vitálnu infraštruktúru – na prepádanie nemocníc a na pochovávanie ranených Palestínčanov zaživa. V roku 2025 získala spoločnosť Caterpillar ďalšiu zmluvu na niekoľko miliónov dolárov s Izraelom.

ROZHOVOR S PALESTINCI V GAZE

Nebylo snadné spojit se a učinit rozhovor s člověkem přímo v bombardované a blokované Gaze. Podařilo se to díky přátelům z Palestinského klubu a touto cestou jim děkujeme, že nám pomohli přinést svědectví přímo z nešťastné, ale vzdorující Palestiny.

Karim žije v Gaze a stará se o svou 13člennou rodinu. Společně s maminkou, bratry, jejich manželkami a dětmi, stejně tak se svou vlastní rodinou – manželkou a dvěma malými dětmi – se od začátku války snaží držet pohromadě a bydlet pospolu. Navzdory nesmírně těžkým podmínkám, nedostatku jídla a neustálému ohrožení se snaží rodina přežívat jako jednotka, aby si navzájem poskytla alespoň trochu bezpečí a opory. Druhý je lékař J., který si přeje zůstat v anonymitě.

Jak vypadá váš běžný den?

J.: Den v táboře začíná velmi brzy, s prvním východem slunce a s hmyzem, kterého je ráno hodně. Rozděláme oheň a připravíme dětem sklenici čaje a jestli je, tak i nějaké jídlo...

Co jste jedli za posledních 48 hodin?

J.: Jídla distribuovaného v táboře je málo, dostáváme trochu rýže nebo těstovin. Mouka je teď trochu levnější když jsou přechody otevřené.

Karim: Pokud jde o jídlo, chybí nám mnoho základních potravin. Od 18. března do Pásmu Gazy nevstoupil žádný druh masa ani ryb, a dokonce ani zelenina a ovoce. Navíc Pásmo Gazy čelí těžkému hladomoru, který nás donutil mlít krmivo pro zvířata, abychom zahnali hlad.

Také je nedostatek mouky na trzích a cena jednoho kilogramu mouky stoupla na 150 šekelů. Mnoho dalších potravin, jako je rýže, bulgur, čočka, fazole, pšenice, těstoviny a další základní potraviny, je velmi vzácných a jejich ceny jsou tak vysoké, že si je nemůžeme dovolit koupit.

Stále trpíme tímto hladomorem, který je na nás, nevinné civilisty, uvalen, a naše děti tím neustále trpí. Naše děti mají velký nedostatek živin, zejména vápníku a bílkovin, protože nejsou dostupná vejce, maso, ryby, čerstvé ovoce ani zelenina.

Také trpíme nedostatkem kojenecké výživy a mléka, protože pomoc se k obyvatelům Pásmu Gazy nedostává. Existují sice charity, které připravují jídlo, ale ty nepokrývají naše potřeby ve všech typech potravin. Omezují se pouze na každodenní podávání rýže a čočky. Neexistuje žádná pestrost v přípravě jídel. Navíc jídlo, které tyto charity poskytují, nesplňuje potřebné standardy, pokud jde o zdravé nutriční doplňky.

Proto na nás uvalené kruté hladovění ovlivňuje naše fyzické zdraví a zejména zdraví našich dětí. Prosíme, předejte tento obraz svobodným lidem a vládám evropských zemí, aby se seznámili s naším každodenním utrpením...

rozhovor s řidičem Karimem a lékařem J.

Jak vnímáte podporu ze zahraničí?

Karim: Upřímně, necítíme ji, protože se k nám z této pomoci nic nedostalo. Kamiony s pomocí jsou zabavovány hned při výjezdu z izraelských přechodů a ti, kdo je ukradnou, prodávají tuto pomoc na trzích. Důvodů je mnoho... a samozřejmě už samotná pomoc, která přichází, je velmi malá... dokonce mnohem menší než před válkou... a mezi skupinami, kterým je dovoleno krást, jsou také určité skupiny nebo gangy... podporované okupací. Hladověli jsme dva měsíce a skoro nic nebylo dostupné, jedli jsme jen čočku. Bylo to strašné, hlavně pro děti.

J.: Cítíme podporu z venku, ale při rozdělávání je hodně protekce. Nejlepší je agentura UN.

Jak funguje či nefunguje školní výuka dětí?

Karim: V současnosti žádné školy nefungují kvůli zhroutilému vzdělávacímu systému a zničení mnoha škol. Kromě toho jsou zbývající školy přeplněné vysídlenými lidmi. Přesto probíhá výuka dětí dobrovolně ze strany učitelů v táborech a maminek dětí ve volných chvílích. Existují iniciativy z celého arabsky mluvícího světa který dětem poskytují vyučovací hodiny a pokrývají celý Palestinský kurikulum. Děti se připojují online na danou hodinu z mobilních telefonů, a některé lekce jsou dokonce nahrané takže se děti mohou na ně podívat kdykoliv (když mají přístup k internetu a nabitý telefon, což není samozřejmost).

J.: Jsou nějaké stany vyčleněné pro učení dětí, ale jak se může učit dítě, které nemá dost jídla a pití? Ráno hledá vodu a dřevo pro rodinu.

Máte přístup ke zdravotní péči, když ji potřebujete?

Karim: Ano, ale ne vždy, protože potřebné léky často nejsou k dispozici. Když nejsou antibiotika musíme se spokojit s paracetamolem (Panadol).

J.: Zdravotní péče je v polních nemocnicích a stanovištích, ale je velký nedostatek léků a v lékárnách jsou drahé.

Jak často máte výpadky elektriny nebo vody?

Karim: Od prvního dne války jsme neviděli elektrinu. K vodě se dostáváme jen s velkými obtížemi, protože je jí nedostatek a je daleko od našeho místa vysídlení. Lidé pak trpí průjemem a horečkami a u dětí je toto velice nebezpečné a život ohrožující, zejména v našich podmínkách. Pitnou vodu si musíme kupovat, protože (studna) je rovněž příliš vzdálená od našeho místa pobytu.

J.: Elektrina není už dva roky. Plyn, benzín a nafta nejsou už sedm měsíců. Voda přijíždí každé dva až čtyři dny v cisternách.

Máte možnost pracovat nebo vydělávat peníze?

Karim: Příležitostí je velmi málo. Když jsem byl v Gaze, krátce jsem pracoval se svým přítelem na prodeji nafty a benzínu, pak, když jsem se znovu přesunul, tentokrát do Dajr al-Balah, práci jsem už nenašel. Obecně jsou pracovní příležitosti velmi vzácné a téměř neexistující.

J.: Práce je málo nebo žádná.

Jakým způsobem si lidé v Gaze pomáhají navzájem přežít?

Karim: Prostřednictvím podpory mezi příbuznými a také díky finanční pomoci ze zahraničí od některých příbuzných.

Co vám v těžkých chvílích pomáhá nevzdat to?

Karim: Láska k vlasti a k životu. Jsme národ, který je hluboce spjatý se svou zemí a svými starobylými městy. Ano, čelíme genocidě a hladu, ale pevně se držíme své země.

J.: Lidi si někdy pomáhají (mezi sebou), ale všichni potřebují pomoc (zvenčí), všichni jsou unavení a život je jako ve středověku. Nic nepomáhá, lidé už nevěří v žádné hodnoty a zásady.

Co byste chtěl/a, aby lidé za hranicemi věděli o životě v Gaze?

Karim: Jsme lid, který čelí jednomu z nejhorších masakrů a genocidě v dějinách, ale zároveň jsme národ, který touží po svobodě a míru. Milujeme život, pokud k němu najdeme cestu (z básně Mahmuda Darwíše) jakýmkoliv způsobem to jen jde.

J.: Chceme, aby lidé venku věděli, že tady každý den umíráme tisíckrát.

DOKONČENÍ ČLÁNKU EKONOMIKA GENOCIDY

Všetky následovné korporácie umožňují a zarábají na genocidě. Společně do nich investuje Blackrock a Vanguard. Blackrock je druhým největším inštitucionálním investorem v Palantíre (8,6 %), Microsofte (7,8 %), následuje Amazon.com (6,6 %), Alphabet (6,6 %) a IBM (8,6 %). Třetím největším investorem je v Lockheede Martin (7,2 %) a Caterpillare (7,5 %). Vanguard je největším inštitucionálním investorem v Caterpillare (9,8 %), Chevrone (8,9 %) a Palantíre (9,1 %). Druhým největším investorem je v Lockheede Martin (9,2 %) a Elbit Systems (2,0 %). Prostřednictvím spravování aktiv sa do financování genocidy zapájají univerzity, důchodkové fondy a obyčejní lidé, kteří do nich pasívně investují svoje úspory prostřednictvím nákupu ich fondů.

NEMLČET K UTRPENÍ V PALESTINĚ

1) Na úvod prosím představ sebe a Mezinárodní hnutí solidarity.

Mezinárodní hnutí solidarity (ISM) je nenásilná organizace zahraničních aktivistů propalestinské solidarity, která v Palestině provádí monitoring izraelských válečných zločinů, o kterých publikuje průběžné zprávy, organizuje doprovod palestinských civilistů, které se tak snaží chránit před násilím vojáků a osadníků, brání nelegálním demolicím a společně s místními palestinskými kolektivy se podílí na demonstracích a přímých akcích nenásilného odporu proti izraelské okupaci a osadnické kolonizaci. I když jde o hnutí nenásilné, izraelská armáda již zabila několik aktivistů ISM, nejznámější je asi případ americké občanky Rachel Corrie zabité izraelským buldozerem v Gaze v roce 2003, když tato bránila demolici domů, nejnovější je pak zabítí Američanky tureckého původu Aysenur Eygi v září loňského roku, která byla chladnokrevně zastřelena snajprem izraelské armády.

Do Mezinárodního hnutí solidarity (ISM) jsem vstoupil v roce 2011, když jsem pobýval na Západním břehu Jordánu. Vystudoval jsem historii na Masarykově univerzitě v Brně a otázce Palestiny se věnuji téměř 15 let. Podílím se na organizaci přednášek, besed či projekcí filmů, v posledních dvou letech se aktivně zapojuji do demonstrací a jiných akcí proti izraelské genocidě, píšu prohlášení, tiskové zprávy a další. K palestinské otázce jsem publikoval několik desítek textů, nejčastěji na komentářových webech Deníku Alarm, Deníku Referendum a Britských listech, kde mi aktuálně běží tematický seriál Demýtizace Palestiny a Palestinců.

2) Přibliž nám více činnost a aktivitu ISM CZ.

Jak už jsem zmínil, pořádáme zde hlavně edukativní akce, přednášky, besedy, projekce filmů a podílíme se na organizování demonstrací, happeningů za účelem zviditelnit obraz Palestiny a Palestinců v České republice. Jsme součástí mezinárodního hnutí, které má dnes pobočky v řadě zemí západního světa, stejně jako Evropského koordinačního fóra propalestinských iniciativ (ECCP) v Bruselu. Naše akce a výstupy lze sledovat na webových stránkách ISM, youtubovém kanálu a facebookových stránkách. V českých podmínkách považujeme za velmi důležité konfrontovat dlouhodobě manipulativní zpravodajství k Palestině, které vychází i z veřejnoprávních médií, a působit na naše politické zastupitele, aby změnilí svůj přístup k Palestině. Doufáme, že tímto lze dosáhnout i změny postojů u širší české veřejnosti, jak konečně můžeme sledovat v poslední době.

3) Česká pobočka ISM není jediná skupina působící v ČR. Prosím představ nám i ostatní, aby měli naši čtenáři přehled.

Vedle ISM, jehož česká pobočka vznikla v roce 2007 zde dlouhodobě působí ryze české Sdružení přátel Palestiny, zastřešující iniciativa Ne naším jménem! – Za spravedlivý mír na Blízkém východě, která

rozhovor s aktivistou Mezinárodního hnutí solidarity -

ISM CZ Zdeňkem Jehličkou

vznikla s první návštěvou dnes už válečného zločince Benjamina Netanjahua v Praze v roce 2011, a pak dvě iniciativy palestinské menšiny v ČR, Palestinský klub a Palestinské sdružení. Již v roce 2018 vznikla v reakci na brutální potlačení nenásilného Velkého pochodu za návrat a na nový Základní zákon o židovské povaze Izraele platforma Židé za spravedlivý mír a z ní pak iniciativa k sionismu kritických místních židů, Židovský hlas solidarity, která funguje doposud. Iniciativy antisionistických židů tvoří v západní Evropě a v USA masová hnutí, které se dnes velkou měrou podílejí na akcích namířených proti izraelské genocidě v Gaze a proti izraelským válečným zločinům na okupovaném Západním břehu Jordánu. S prohlubující se izraelskou genocidou se zvedá odpor občanské společnosti i u nás a tento je tak reprezentován řadou nově vzniklých iniciativ. Je to například iniciativa Mluvm o tom sdružující jak bývalé disidenty, tak bývalé diplomaty, akademické a umělecké pracovníky, z čistě akademického prostředí vzešla i Iniciativa za kritickou akademii, či platforma Academics Against Apartheid. Z uměleckého prostředí zase iniciativa Humans for Ceasefire a Nemlčme.

Jsou tady ale i grassrootsové iniciativy, které spojují otázku Palestiny s širším pohledem na osvobození, feminismus a dekolonizaci, jako je Prague4Palestine, do propalestinských aktivit se zapojují i stávající kolektivy, jako například Druhá směna, edukační činnost vyvíjí účet Dekolonizuj te Palestinu, stejně jako účty jednotlivců na sociálních sítích, jako je Čechopalestinec Šádí Shanaáh, Jiří Zemánek nebo Ale na Kos, u kterých najdete i hodně přeložených textů. Svěráznou vizuální edukativní činnost představuje kolektiv vystupující pod jménem Harpyje, který vytváří ke genocidě Gazy, válečným zločinech a zločiních Izraele krátké tematické animace. Aktivní jsou rovněž iniciativy na přímou pomoc Gazanům čelícím genocidě, jako jsou Pomoc lidem v Gaze, Svět bez válek a násilí, či aktivita Moniky Le Fay k přijetí dětí z Gazy, na jejíž podporu běží na sociálních sítích petice. S peticí za příměří a ukončení násilí v historické Palestině vystoupil i umělecký kolektiv Artists4Ceasefire se zpěvákem a skladatelem Tomášem Klusem. Rostoucí hnutí solidarity s Palestinci se rychle šíří i mimo Prahu, a propalestinské iniciativy tak vznikly v Plzni, v Českých Budějovicích, v Liberci, v Olomouci, v Brně, v Ostravě a na dalších místech České republiky. Výčet je dlouhý a jistě by se dalo pokračovat.

4) Jsou propalestinské skupiny propojené? Všiml jsem si, že některé demonstrace pořádáte společně? Jak to funguje?

Větší tematické či výroční demonstrace mají ambici být demonstracemi sdružujícími pokud možno všechny zájemce a iniciativy. Jako je například demonstrace organizovaná při příležitosti dvouletého výročí izraelské genocidy v Gaze, která je svolána 11. října na Náměstí Republiky v Praze.

Tato, podobě jako byly i ty předchozí demonstrace, bude doprovázena pochodem centrem Prahy. Účelem je ukázat veřejnosti, politikům i médiím sílu hnutí propalestinské solidarity i v České republice, a před tímto záměrem by měly jít drobné neshody stranou. Samozřejmě pak každá z iniciativ vyvíjí svou autonomní činnost zaměřenou na svá témata a priority. Spolupráce však posiluje nejen jednotlivce, ale i kolektiv, a umožňuje jít rychleji a efektivněji dopředu s cílem změnit přístup české reprezentace a české veřejnosti od slepé podpory dnes už genocidálního Izraele k podpoře rovnosti a spravedlnosti v historické Palestině.

5) Co kdyby chtěl někdo mimo Prahu uspořádat demonstraci ve svém městě? Na koho se má obrátit o pomoc a radu? A jak se může zájemce zapojit do aktivit propalestinské solidarity, proč to dělat a co může očekávat?

Zájemcům mohou doporučit spojit se s některou z výše uvedených iniciativ po sociálních sítích, každý hlas je vítán. Mohou napsat i na mail ISM: czech.ism@gmail.com, či na mail iniciativy Ne naším jménem, na jehož činnosti se členové ISM podílí: nenasimjmenem@gmail.com. Krom demonstrací, pořádání přednášek a projekcí je potřeba obesílat politiky a psát stížnosti na mediální rady (Rada České televize, Rada pro rozhlasové a televizní vysílání), či přímo chodit na politické mítinky, na jednání do Sněmovny a Senátu a konfrontovat naše zastupitele. Další věcí je zapojit se aktivně do kampaní bojkotu, stažení investic a sankcí na Izrael (hnutí BDS) a aktivně je šířit. Minimum je třeba podpis pod výzvy, petice a kampaně, jako je třeba ta za vyhoštění izraelského velvyslance z ČR, která je k dohledání na webu petice.com. Začít se dá jednoduše uskutečněním besedy, přednášky, či projekce filmu. Se vším tímto rádi pomůžeme, ISM disponuje archívem nahrávek a dokumentárních filmů, a to i s českými titulky. A konečně, být politicky znamená angažovat se ve veřejných debatách ve svém vlastním okolí. Každá z těchto věcí má význam, a i když třeba nevidíme hned účinek našich kroků, tyto aktivity míří na dlouhodobé cíle a trvalou změnu. Troufám si říci, že v tomto směru je hnutí propalestinské solidarity dnes nejrychleji rostoucím hnutím občanského aktivismu v České republice. Mohu potvrdit, že se lidé chtějí angažovat a že věc Palestiny berou za svou i s ohledem na stav naší politické kultury a s ohledem na svou vlastní budoucnost. Pokud totiž pozorují, jak lehce je naše vláda ochotna vyvinut izraelskou genocidu, co pak mohou od podobné reprezentace do budoucna čekat sami?

6) Mnozí přemýšlí, že by chtěli finančně přispět hladovějícím lidem v Palestině, ale neví, kam je poslat. Dej prosím typy jakým způsobem peníze poslat a komu?

Za tuto nabídku lze jen poděkovat, i přes izraelskou blokádu a izraelské zneužívání pomoci je každý dar hladovějícím přímo životně důležitý. Zájemci se mohou obrátit na ověřené kolektivy, jako je Mezinárodní humanistická organizace Svět bez válek a násilí, zapojit se do facebookové skupiny Pomoc lidem Gaze či si vybrat některého z větších dárců, jako jsou Lékaři bez hranic, Charita a dnes už i Člověk v tísni

7) Záměr české vlády v tak bezmezném podpoře Izraele má hodně společného s podporou českých zbrojařů, kteří vyvážejí zbraně do Izraele. A samozřejmě také izraelské firmy do ČR. Můžeš nám to víc přiblížit?

Ano, zbrojní spolupráce s Izraelem roste úměrně s tím, jak Izrael prohlubuje svou rasistickou opresivní politiku proti Palestincům a dnes i novou vlnu etnického čištění a genocidu. Přes všechny vzletné řeči o hodnotové politice se tak za poslední rok zpětinasobil český zbrojní vývoz do Izraele, a i když se současná i minulé české vlády hodně snažily zalíbit Izraeli i v importu jeho zbraňových systémů, takže je nakupovaly předražené i bez řádného výběrového řízení, dostávalo se nám opožďených nekompletních zakázek, které naši bezpečnost spíše ohrožují svou nefunkčností. Stav těchto izraelských dodávek byl natolik žalostný, že Izraeli musela pohrozit i samotná ministryně obrany Jana Černochová, která jinak chodí nejráději oblečená v izraelské vlajce. Je tak opravdu tristní, ale signifikantní pro dnešní společnost, že umožňuje donekonečna kapitalismu vydělat na válkách, genocidě a útrapách druhých. Zbrojní obchod tak patří dlouhodobě k jednomu z nejvýdělečnějších kapitalistických odvětví a dnes dost možná nejvýdělečnější vůbec. Vychází to ze samé povahy systému, který v honbě za ziskem vytváří sociální nestabilitu, aby ji následně mohl bezpečnostně řešit, a který je přirozeně expanzivní, čímž vytváří další chaos vyžadující „zabezpečení“. V čem vidím velký problém do budoucna – a o čem podnětně píše například izraelský akademik a aktivista Jeff Halper ve své knize War against the People –, je nejen zbrojní výměna, ale výměna všech zabezpečovacích technologií, které povedou do budoucna k další militarizaci mocenských složek státu a tím i k větší disciplinaci a pacifikaci obyvatel současně s tím, jak ve společnosti poroste bída a ještě hlubší sociální diferenciaci. Místo toho, aby naši politici na Izrael uvalili sankce, jak by si žádala skutečná hodnotová politika založená na lidských právech, budou se z Izraele odebírat zabezpečovací technologie a zbraňové systémy s přidanou hodnotou „vyzkoušeno v boji“, rozuměj na Palestincích.

8) Aco vlády EU? Proč takliknavě postupují proti Izraeli? Stojí za tím opět zbrojařská lobby?

Stojí za tím zbrojařská lobby, stejně jako sionistická lobby. Ta Západ vydírá falešným odkazem k holokaustu, jehož poučením by však neměla být podpora etnonacionalistického projektu jménem Izrael, který je OSN, renomovanými lidskoprávními organizacemi světa, ale i organizacemi izraelskými popisován jako systém apartheidu, nýbrž by poučením z holokaustu mělo být pochopení, že „nikdy více“ znamená nikdy více pro nikoho. Izrael se velmi snaží být přijat hlavně západním světem, a tak je zahrnut do jeho institucí, stejně jako do soukromé sféry a rozvojových programů. Toto vzájemné propojení, které z Izraele dělá „jednoho z nás“, kulturně nám blízkého,

vede pak k tomu, že EU není schopna ani pozastavit Asociační dohodu s Izraelem, jejíž platnost je přímo podmíněna dodržováním lidských práv.

Svou roli v přijetí, pochopení a podpoře Izraele ze strany USA a Západu hraje taky kolektivní paměť osadnické kolonizace, rasismus vůči Arabům a štitivost k islámu, tedy xenofobie a z ní jdoucí nenávisť. Zvláštní kapitolu pro domácí podporu Izraele pak tvoří ryze české mýty o Izraeli, které se snažím rozebírat ve volné sérii Demýtizace Palestiny a Palestinců vycházející pravidelně na webu Britské listy, v jejímž rámci už vyšlo šestnáct textů a v hlavě mám ještě řadu dalších.

9) Děkuje se za rozhovor. Co by si vzkázal lidem, kteří zrovna čtou tyhle řádky?

Aby vydrželi a nepřestali se angažovat, neboť realita vždy vyplave na povrch a ukáže sílu pravdy. Jsem přesvědčen, že pravda je na naší straně, na straně těch, kteří žádají skutečnou rovnost pro všechny, stejně jako spravedlnost a důstojnost pro všechny. Nemůžeme se dívat, jak jsou našimi zbraněmi zabijeni lidé jinde a jak naše vláda podporuje něco, co jsme mysleli, že už nezažijeme, otevřenou genocidu a snahu o etnické čištění. V tomto směru podporou rovné a spravedlivé Palestiny podporujeme i naši rovnou a spravedlivou budoucnost. Obrazně se dá říci, že v v Palestině se bojuje i za Prahu. Avšak, abychom to mohli pomoci změnit

SKUPINY NA PODPORU PALESTINCŮ

PALESTINSKÝ KLUB V ČESKÉ REPUBLICE

facebook.com/palestinacze

pal.klub@email.cz

SDRUŽENÍ PŘÁTELÉ PALESTINY

instagram.com/Sdruzeni_pratele_Palastiny

www.facebook.com/pratele.palastiny

MEZINÁRODNÍ HNUTÍ SOLIDARITY (ISM CZ)

czech.ism@gmail.com

www.ism-czech.org

PRAGUE 4 PALESTINÉ YOUTH

facebook.com/profile.php?id=61552892395924

praguepalestineyouth@gmail.com

INICIATIVA ZA SPRÁVODLIVÝ MÍR NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ

facebook.com/ISMBV.SK/

ismbv.sk@gmail.com

SVĚT BEZ NÁSILÍ A VÁLKY

facebook.com/SvetBezValek

www.worldwithoutwars.org/

ZIDOVSKÝ HLAS SOLIDARITY

facebook.com/zidovsky-hlas-solidarity

zidovskyyhlas@gmail.com

ANTIMILITARISMUS

ANO

NE VÁLCE A ZBROJENÍ!

WWW.DEZERTER.NET

Antimilitaristický zpravodaj Dezertér vychází čtvrtletně, někdy i častěji na 20. stranách formátu A4. Solidární cena je 10 Kč. Předplatné na rok 200 Kč. Pokud se ve tvém městě nachází náš distributor, doručí ti jej do schránky pravidelně po zaplacení 50 Kč jako předplatného. Předplatíš napsáním na náš email. Dezertér je nezávislý časopis, vydávaný vlastními silami obyčejnými pracujícími a studenty - z příspěvků redakce, předplatitelů a distributorů. Kolem redakce působí volný antimilitaristický kolektiv lidí, kteří se scházejí na pravidelných poradách k zajištění vydávání časopisu, jeho distribuci a propagaci. Zároveň koordinují společné akce a kampaně. Kolektiv je nasátranický a sdružuje antimilitaristy a odpůrce války napříč celým levicovým hnutím. Proti militarismu, zbrojení a válce je potřeba spojit síly. Spoj se s námi. Hledáme nové distributory. Ozvi se na: dezert@riseup.net

WWW.DEZERTER.NET